

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czeszochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. z odnośnieniem do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz netto w jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Receptów nadających redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESZCZOWA, ulica Pań Maryi Nr. 36. — Telefon Nr. 5

Odezwa do narodu ukraińskiego.

KIJOW, 6 | 5. Ogłoszone zostało następujące oficjalne obwieszczenie do całego narodu ukraińskiego:

Obywatele Ukrainy!

Wszyscy mają w pamięci wydarzenia ostatnich dni, gdy krew najlepszych synów Ukrainy płynęła strumieniami, a nowopowstałe państwo ukraińskie stało nad brzegiem przepaści. Ratunek swój zawdzięcza ono potężnemu poparciu państw centralnych, które i nadal, wierne swemu swemu słowu, walczą o niepodzielność Ukrainy i spokój. Przy tem poparciu powstała wśród wszystkich nadzieja, że w kraju przywrócony będzie porządek, lecz nadzieje te nie spełniły się. B. rząd ukraiński okazał się zupełnie niezdolnym. Wszędzie panowały nieporządki i anarchja, rozkład ekonomiczny i bezrobocie powiększały się z dniem każdym i ostatecznie przed kiedyś tak żywą Ukrainą stanęło widmo głodu. W tej sytuacji, grożącej Ukrainie nową katastrofą, pracujące warstwy ludności opanowane zostały głębokiem ubużeniem. Wystąpiły one z kategorycznym żądaniem natychmiastowego utworzenia władzy rządowej, zdolnej zabezpieczyć narodowi spokój, prawo i możliwość produkcyjnej pracy.

Jako wierny syn Ukrainy, postanowiłem usłuchać tego wezwania i ujął chwilowo w moje ręce całą władzę rządową. Niniejszym dekretem ogłaszam się hetmanem Ukrainy.

Mianowany prezesem nie gabinetu ministrów sprawować będę i rząd kraju na zasadzie dołączonego do niniejszego prawa o prowizorycznym państwowym urządzeniu państwa ukraińskiego. Rada Centralna, oraz Mała Rada, a następnie wszystkie komitety rolne z dniem dzisiejszym rozwiązują się. Ministrowie i ich pomocnicy zostają zwolnieni. Wszyscy inni urzędnicy państwowi pozostają na swoich stanowiskach i powinni nadal pełnić swoje obowiązki. W najbliższym czasie wydane zostanie prawo o ordynacji wyborczej do sejmiku ukraińskiego. Aż do tego czasu będę pilnował porządku i prawa w kraju i będę żądał niezwłocznego spełnienia wszystkich rozporządzeń rządu, utrzymując autorytet rządu na-

wet za pomocą najsłabszych środków. Przywraca się w całej pełni prawo własności prywatnej, jako podstawę kultury i cywilizacji, zaś wszystkie rozporządzenia b. rządu ukraińskiego, a także prowizorycznego rządu rosyjskiego, godniące lub ograniczające te prawa, zostają niniejszym zniesione. Przywraca się w całej pełni wolność zakupu i sprzedaży ziemi. Jednocześnie wydane będą rozporządzenia, celem wykupu ziemi od wielkich posiadaczy ziemskich po cenie faktycznej; ziemia ta przydzielona zostanie właścicielom małorolnym. Prawa klasy pracującej zabezpieczone będą na trwałej podstawie. Szczególna uwaga zwrócona będzie na poprawę prawnego położenia, oraz warunków pracy robotników kolejowych, którzy, pracując w szczególnie ciężkich warunkach, nie zawiesili swej odpowiedzialnej pracy ani na jedną godzinę.

Na polu gospodarczym i finansowym przywrócona zostaje zupełna wolność handlu, zaś inicjatywie prywatnej i prywatnemu duchowi przedsiębiorczemu pozostawia się znów szerokie pola działania. Rozumiem całą trudność oczekującej mnie pracy i proszę Boga, aby mi dał siły godnie przeprowadzić to, co uważam za swój obowiązek względem mojej ojczyzny ukraińskiej w tej tak krytycznej dla niej chwili. Daleki jestem od wszelkich pobudek osobistych i stawiam sobie za jedyny cel dobro i korzyść ludności i kraju. Świadomy tego wzywam wszystkich obywateli Ukrainy bez różnicy narodowości i religii do popierania mnie i moich współpracowników w naszej ciężkiej i odpowiedzialnej pracy.

Hetman Ukrainy:

Pawło w-Skeropadski.
Kijów, dnia 29-go kwietnia 1918.

Do niniejszego oficjalnego obwieszczenia dołączone jest prawo o prowizorycznym państwowym urządzeniu państwa ukraińskiego. Prawo to ujęte jest w 40 paragrafów i zawiera następujące części: o władzy hetmana, o religii, o prawach i obowiązkach żołnierzy ukraińskich i obywateli, o Radzie ministrów i ministrach, o Komitecie finansowym i o sądzie głównym.

myśl, że utworzenie środkowej Europy było tylko przypadkowe, nie zaniknie u Rosjan, Ukraińców i Rumunów, a także nowe pokolenie będzie musiało z drżeniem oczekiwać nowej wojny europejskiej. Tylko przez stałą formację środkowej Europy, połączenie granicy może się stać wypadkiem monumentalnym. Żadna wschodnia fantazja nie będzie mogła potem wpaść o twarzą, jak cement i bezpiecznej masie środkowo-europejskiej.

Jeżeli nie będzie takiej wspólnej stałości, rozpocznie się później jesz-

cze raz na nowo nieopisane przelewanie krwi w nieopisanych zapasach.

Także w obrębie nowej granicy wynikną trudności, jeżeli nie będzie zwartości środkowo-europejskiej. Polska uspokoi się tylko wtenczas, gdy znajdzie prawo zupełnego życia i obywatelstwa środkowo-europejskiego.

Teraz po pokoju w Brześciu-Litewskim niema już kwestji, czy Polska ma leżeć na wschodzie albo na zachodzie od tej granicy. Kosci się rzucenę! Polska stała się środkowo-europejską! Teraz chodzi tylko o to, czy ukształtowanie państwa polskiego nie będzie takie, że powodować będzie Polaków do skłaniania się ku wschodowi. Zapobiedz temu nie mogą ani Pruso-Niemcy same, ani Austro-Węgry. Tu potrzeba scentralizowanej siły i mądrości.

Słowem: Kto rozpoczął dzieło historyczne, nie powinien się cesać zaraz po jego rozpoczęciu! Podpisy w Brześciu-Litewskim obowiązują do wielu dalszych podpisów, do związków wszystkich tych, którzy są na zachodzie od nowej granicy, do wspólności walów granicznych, do wspólności nad Renem, Dunajem, Wisłą.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 6 maja 1918 r.:

Front zachodni.

Grupa wojsk następcy tronu baw. ks. Ruprechta.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

W obwodzie bojowym we Flandrii przeprowadziliśmy pomysłne przedsięwzięcia. Częściowe natarcie nieprzyjaciela na południe od Loker rozehwiało się. Wczesnym rankiem toczyła się przejściowa walka armatnia między Ypres a Bailleul. W ciągu dnia tylko Kemmel znajdował się pod silniejszym ogniem.

Na północnym brzegu Lys, nad kanałem La Bassee i w poszczególnych odcinkach pola bitwy po obu stronach Somme czynność bojowa ożywiła się pod wieczór. Utarzki oddziałów wywiadowczych, oraz wycieczki do linii nieprzyjacielskich pod Haugard i na południo-zachód od Brimont przysporzyły nam jeńców.

i Grupa wojsk ks. Albrechta.

W walkach z amerykańskimi przedstanowiskami na południo-zachód od Blamont i z francuzami pod Hartmansweilerkopf wzięliśmy jeńców.

Z innych terenów walk nie nowego.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Rokowania niemiecko-holenderskie.

AMSTERDA 4, 6 | 5. Jak donoszą do tutejszych dzienników z Hagi, wczoraj w późnych godzinach

Konstytucja Europy środkowej.

Przeciwnik utworzenia związku państw Europy środkowej, poseł do parlamentu Rzeszy niemieckiej Fr. Naumann, zamieszcza w „Voss. Ztg.” artykuł pod tytułem powyższym, w którym wywodzi między innymi poniższe:

„Jeżeli po środkowo-europejskiej stronie nowej granicy nie będzie jednolitej woli i organizacji, natenczas

wieczornych nadeszło do obu Izb ustawodawczych następujące piśmienne doniesienie ministra spraw zagranicznych:

Napężenie, które miało miejsce przez czas pewien w stosunkach pomiędzy Holandją a Niemcami, zostało usunięte.

O monarchję w Finlandji.

BERLIN, 6 | 5. „Lokal Anzeiger“ donosi z Kopenhagi:

Podług telegramu z Helsingforsu, cała prasa fińska przemawia obecnie za wprowadzeniem w Finlandji monarchji.

Aresztowanie wicekonsula japońskiego.

TOKJO, 6 | 5. Biuro Reutersa donosi pod datą 5 maja:

Władze rosyjskie w Irucku zaaresztowały wice-konsula japońskiego, oraz zarząd stowarzyszenia japońskiego, pod zarzutem szpiegostwa wojkowego.

Przed nowymi atakami.

ZURICH 6 | 5. „Tages Anzeiger“ donosi, że poza angielsko-francuskim frontem odbywają się przygotowania do nowych ataków.

Rozbrojenie dywizji ukraińskiej.

WIEN 6 | 5. „Lwowska Polska“ donosi z Kijowa, że niemiecka komenda rozbroiła jedną dywizję ukraińską.

Z wysp Alandzkich.

STOKHOLM, 6 | 5. Dzienniki Stokholmskie donoszą, że rząd szwedzki rozpoczął wycofywanie wojska z wysp Alandzkich. Jedna kompanja Gotha gwardji wróciła już do Stokholmu.

Nowy gabinet ukraiński.

WIEN 6 | 5. Według informacji z Kijowa, utworzony został gabinet ukraiński o zasadniczym charakterze agrarno-nacjonalistycznym.

Prezesem gabinetu jest Wasilenko. Najbardziej wybitną osobistością w tym gabinecie jest minister skarbu Szemet.

Był on członkiem pierwszej Dumy państwowej i od tego czasu stał na czele ukraińskich dążeń niepodległościowych, wydając w Wiedniu dziennik ukraiński.

Nierządziwa pogłoska.

BERLIN 6 | 5. Urzędowo. Rozpowszechniane przez pewne amsterdamskie biuro informacyjne doniesienie dzienników angielskich, według którego pewien anglik rzekomo z polecenia sekretarza stanu von Kuehlmana miał poczynić pewnej wykopostawionej osobistości, należącej do rządu angielskiego, określone propozycje pokojowe, jest od początku do końca zmyślane.

pozostające w związku z tem wnioski, wprowadzone przez prasę angielską, upadają wobec tego same przez się.

Chwila bieżąca.

— Na Ukrainie wprowadzono czas letni, na podstawie rozporządzenia ukraińskiego komisarza ludowego do spraw wewnętrznych.

— Wydatki rządu bolszewickiego w pierwszym półroczu 1918 r. oblicza się na 24 i pół miljarda rubli.

— Anglicy zaczęli wyrabiać skórę z wilków i psów morskich, która po wygarbowaniu waży przeciętnie 25 funtów.

— Według doniesień dzienników traktat pokojowy z Rumunją podpisany będzie dziś albo jutro.

Co słychać nowego?

Zbliżenie czesko-polskie.

Do Krakowa przybędzie w krótkim czasie dramaturg czeskiego teatru narodowego w Pradze, Kwapił, celem nawiązania rokowań z polskimi kołami politycznymi, Kwapił, po-

dróżający z upoważnienia dr. Kramarza, był już w południowo-słowiańskiej części monarchji, — gdzie prowadził rokowania. Koła polskie sceptycznie wyrażają się o tej misji.

Aresztowanie Lutostawskiego.

Marjan Lutostawski w dniu 23 kwietnia bieżącego roku został w Moskwie aresztowany przez władze bolszewickie.

O korespondencję Dmowskiego.

P. Natanson naistał „Dziennikowi Poznańskiemu“ następujący telegram z Lozanny:

„Jestem upoważniony do oświadczenia, że podana przez „Nową Reformę“ i „Kraj“ wiadomość o rzekomym liście Dmowskiego do jego przyjaciół warszawskich, pozbawiona jest wszelkiej podstawy. Dmowski nie wysyłał wogóle jakiegokolwiek pisma do Królestwa Polskiego.“

Zlynczowany przez tłum amerykański.

Berlińskie dzienniki donoszą: W Collinswill (stan Illinois) tłum ludu wywłókł z więzienia śledczego Niemca, Roberta Pragera, razem z Drezna i powiesił go, po scenach nie do opisania, w lesie sąsiednim. Prager był posadzony przez swych sąsiadów o szpiegostwo dlatego, że rozmawiał po niemiecku z pewną nieznaną panną, która przybyła w St. Louis, a sąsiedzi nie rozumieli tego języka. Tymczasem nie było najmniejszych powodów do posądzeń, jak twierdzi prasa berlińska.

Zabezpieczenie Prus Wschodnich.

Królewiecka Izba handlowa wysłała swego czasu do cesarza petycję, domagającą się w celu obrony Prus Wschodnich ekonomicznej i wojskowej przeciwko polskom, odłączenia części Polski, graniczących na południu z Prusami Wschodnimi i zarządzających w celu zabezpieczenia przyjaznej niemcom polityki handlowej nowego królestwa. Izba handlowa otrzymała teraz odpowiedź, że rząd Rzeszy jaknajpilniej troszczy się o zabezpieczenie Prus Wschodnich.

„Germanja“ o sprawach włoskich.

Germanja oficjalny organ centrum parlamentu niemieckiego pisze w sprawie włoskiej: W Szwajcarii ponownie wysuwa się z pewnymi obawami włoskiego życia politycznego wniossek, że rząd włoski za swą przychylną dla koalicji politykę został w pewnej mierze ukarany.

Na wet fakt dotychczasowego wstrzymania ofensywy austriackiej łączy się bezpośrednio z panującymi we Włoszech nastojami. Wielkie szwajcarskie dzienniki podkreślają zasadniczo zgodzony ton prasy włoskiej w stosunku do Austrii; wiele również mówi się o naprężeniu między Clemenceau a Sonnino.

Przed kilku tygodniami doskonale poinformowane koła berneńskie podawały szczegółowy możliwości zawarcia takiego związku, który skutkiem wymagań ekonomicznych Francji sprowadziłby Włochy na brzeg ruin. Giolitti i jego większość parlamentarna, miała się wyrazić przeciwko przymierz.

Jeśli się nie mylimy to i w Austrii istnieje dążenie mające ochronić Włochy od przymierza z republiką Francją, w tej nadziei, że po zawarciu pokoju da się przywrócić przyjacielskie stosunki między państwami centralnymi i Włochami.

Stolica papieska ma łatwo zrozumiany interes w utrzymaniu ustroju monarchicznego we Włoszech, oraz

w wyrównaniu antagonizmu między Austrią i Włochami.

Artykuł swój kończy „Germanja“: Tak się przedstawiają sprawy, nie tylko wyłącznie w oświetleniu Szwajcarii. Byłoby rzeczą nieodpowiadającą prawdziwej rzeczy przypuszczać, jako by Berlin mógł się znaleźć zaskoczony faktami dokonanymi. W chwili obecnej niemożna wyrażać ani zbytnej nadziei ani obaw z powodu położenia spraw we Włoszech.

KRONIKA.

Dzisiejsze święto.

Z rozporządzenia M. Wyznał relig. i Osów. publ. w dniu patrona Polski św. Stanisława Szczępanowskiego t.j. dziś we środę 8 wszystkie szkoły częstochowskie będą nieczynne.

Echa kwesty niedzielnej.

Jak się dowiadujemy, dochód z kwesty na kolonie wyniesie prawdopodobnie przeszło mk. 3000.

Ks. W. Kueblewski zebrał na tą cę mk. 500.

Polska Macierz Szkolna.

Zarząd Główny Polskiej Macierzy Szkolnej już po raz trzeci otrzymuje za pośrednictwem mec. A. Osuchowskiego, honorowego członka obecnej i b. prezesa zarządu głównego dawnej Macierzy, ofiary na rzecz szkół polskich na Podlasiu i w ziemi Chełmskiej.

Tym razem suma ofiar wynosi mk. 7121, łącznie więc z poprzednie otrzymaniami wpłynęło na cel powyższy od mec. Osuchowskiego mk. 30,140.

Jeszeze o klub kobiet.

Przyjechawszy lat temu z górą 10 do Częstochowy, wtedy już zachęcałam tutejsze panie ze sfer inteligencji do utworzenia klubu kobiet. Niestety projekt mój oprócz prawdopodobnych drwin pozostał bez słowa odpowiedzi z przyozym bliżej mi nieznanym. Nie zrażając się jednak tym, biorąc po raz drugi w tej sprawie pióro do ręki uważając, że jest to dla nas kobiet tu zamieszkałych moralny policzek, iż miasto Lublin nas wyprzedziło. Niechaj mój głos nie będzie głosem na puszczy—szkoła, że duże państwo tutejszym zbyt mało, albo wcale nie schodzi z piedestału swej pozycji, udzielając się mało, wskutek czego podobna propozycja spełza na niczem, nie degnając poparcia wszak jedna jaskółka lata nie czyni!

Zrućcie Sz. panie trochę pychy z ramion, aby się zbrać z mniej usytuowanymi, lub mniej zamożnymi. Niechaj panie prezesowe, dyrektorowe, doktorowe i inne „owe“ pomogą, zabierając się również do dzieła, a jestem pewna, że znajdziecie poparcie u swych współtowarzyszek i dziełko Klubu Kobiet pójdzie rażno — na co kreślę pierwsze hasło „Szczęść Boże!“ Klara Kwaśniewska.

Majowe przymrozki.

Po pięknych, niebywale wprost ciepłych dniach kwietniowych zaplanowały nagle chłodne noce majowe, grożące zwykłymi w tej porze, a tak groźnymi dla rolnictwa i ogrodnictwa przymrozkami.

To też wszyscy rolnicy z trwogą spoglądają na termometr, patrząc jak kurczy się on, jak opada coraz niżej, a zarazem błagają Boga, by tylko nie przekroczył owej linii granicznej, która grozi kłęską urodzajom. Czy tak będzie, dowiodą tradycyjni święci: Serwacy, Pankracy i Bonifacy, po przejściu których depiery, według wierzęd ludowych, temperatura podnosi się zaczyna.

Zabranie ości.

W dniu 12 b. m. odbędzie się zebranie cechu ciesielskiego.

Wystawy w okolicy.

Jutro, d. 9 b. m. odbędzie się wystawa prac ochroniarskich w Krzepicach, a 15 bm. w Przystajni.

Smutny obław.

Właściciel „Halinowa” skarży się nam, że wiele osób w pośród t zw. „inteligencji”, korzystając z nieuwagi służby ogrodu, rwie i łamie kwiaty. Zarząd „Halinowa” zna nazwiska tych osób, to też prosi je i ostrzega, aby podobne wypadki nie miały miejsca na przyszłość, gdyż zmuszony będzie poczynić odpowiednie kroki w celu ratowania krzewów przed wandalami.

Świątokradztwo obłąkanego.

Wczoraj w godzinach po południowych Kozak, stróż domu Nr. 24 przy ul. Krakowskiej, uirzał nieznanego mężczyznę wychodzącego z kościoła św. Rodziny, który niósł w ręku dzwonił mszalne. Ponieważ wydało mu się to podejrzanem, zatrzymał go i przy pomocy policjanta odprowadził do inspektoratu policji, gdzie, jak się okazało, nieznanymi rzeźwiście próbował zabrać dzwonił. Podczas śledztwa wyszło na jaw, że jest to niejaki, Dębiński z Będzina—technik, który jest chory umysłowo na punkcie religijnem. Mimowolny sprawca kradzieży został odprowadzony do szpitala na Zawodziu.

Pożar w Blesznie.

O negdaj o godz. 1 i pół po poł. Straż Ogn. została wezwana do pożaru we wsi Bleszno, gdzie po przybyciu pogotowia Straży z 2-ma sikawkami, beczkami i 30 ludźmi wraz z majorem Żubrowskim, nacz. L. Tomaszewskim i Lewandowskim przystąpiono energicznie do opanowania groźnego żywiołu. W ratunku pomagały straże z Rakowa, Poczesny, Wrzosowej i Częstochowianki. O g. 5 po poł. ogień zdolano opanować, zaś o g. 6 w. Straż odciechała z powrotem. Spaliły się budynki: Józefa Janicy, J. Mordnika, T. Janicy i Pedraka oraz dwie krowy, jałowka i cielę.

Podczas ratunku zostało silnie poparzonych dwóch mieszkańców Bleszna.

Z teatru ludowego.

Zespół amatorów teatru ludowego odegrał ostatnio krotoczwilę w 5 odsłonach ze śpiewami „Stary piechur i syn jego huzar”. Całość wypadła bardzo udanie, za co się należy uznanie pp. amatorom, i ich reżyserowi p. Hutyrze.

Chóry pod batutą p. Majewskiego śpiewały bardzo poprawnie, a wykonawcy ról głównych pp. Utratówna i Lebek byli dornie niemilknącymi brawami, również dobrze dostrajają się do całości sztuki pp. Chwałewska, Woźnicki, Leszczyk, Sulczyński, Paliszewski i inni. P. Paul i Lebkówna w kostjumach węgierskich huzarów z dźwięczą sobie werwę odtanńczyli czar-dasza.

Należy tylko zwrócić uwagę niektórym amatorom by nieco lepiej opanowywali rolę pamięciowo.

Ogrodnictwo częstochowskie

Zakład ogrodnicy p. St. Jastrzębskiego w Częstochowie należał już oddawna do wybitnych ogrodnictw w kraju, zwłaszcza dzięki hodowli kwiatów ciętych i roślin doniczkowych, wśród których wiele odmian palm tej firmy zyskało już dyplomy uznania na wystawach krajowych i ogrodnicych.

Ostatnio w ogrodach p. St. Jastrzębskiego zakwitły wspaniałe bzy, których barwy, gatunek i zapach stawiają je w rzędzie bżów wyhodowanych w pierwszorzędnym tylko zakładach ogrodniczych stołecznych lub zagranicznych Charle XX, Emille Lemoine, Jan Barh, Michel Buchner, Souvenir de Louis, Casimir Perier — oto kilka zaledwie najpiękniejszych bżów, których p. St. Jastrzębski — przez Tow. O-

Teatr „Apollo” ul. P. Marji 12.

Dziś w środę 8 maja

CNOTLIWA ZUZANNA

operetka w 3-ch aktach J. Gilberta.

występ p. Z. Wojnowskiej

Tańce p. p. Zielińskich.

Orkiestra 56 pułku piechoty. — Początek o godz. 8 wieczorem.

Bilety w kasie teatru od 11-1 w poł. i od 6 wiecz. do końca przedstawienia

grodniczego, liczy w swej fermie kilkadziesiąt odmian.

Dodać też należy, że od 1 lipca r. b. sklep tego zakładu ogrodniczego zostanie przeniesiony do nowego obszerniejszego lokalu w domu Nr. 22 przy ul. Panny Marji.

Z teatru**„Królowa Kinematografu”.**

Wesoła i dość melodyjna „Królowa Kinematografu” osiągnęła niezbyt liczną publiczność do teatru „Apollo”. Ci, którzy jednak w fatalny zwykłe dla najlepszej nawet sceny dzień poniedziałkowy przybyli w gościnne progi teatru „Appolo”, bawili się dobrze, oklaskiwali gorąco i zmuszali do bisów p. Cz. Celińską, b. dobrą królową kina i p. J. Leonowicz, która tym razem przez swej sympatycznej osobki, zaprezentowała kilka ładnych i gustownych kostjumów. Brzydząca połowę zespołu reprezentowali pp. A. Miller, Prohaska, artysta, którego grę widzowie oceniają należycie, oraz St. Szczuka.

Tylko w akcie 2-m zdjęcia do kinematografu wypadły dość słabo, Orkiestra pod kierunkiem p. Kagana, jak zwykle bez zarzutu.

Wiadomości z okolicy Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”

KRZEPICE. Uroczystość 3 Maja. Okoliczne szkoły ze swymi nauczycielami przybyły dnia 3 b. m. na plac szkolny w w Krzepicach. O g. 9 m. 50 szkoły i straż ogniowa ochotnicza wyruszyły do kościoła. Po nabożeństwie i pięknem przemówieniu ks. Straszewskiego wszyscy w szeregach wyruszyli na zamek, gdzie dokonano zdjęć fotograficznych i rozdzielono między dzieci chleb ofiarowany przez p. P. Kowalskiego.

Otwarcie wystawy. We czwartek 9 bm. w Krzepicach otwartą zostanie wystawa robótek wykonanych przez dzieci w ochronkach. Wystawa powinna zainteresować wszystkich miejscowych i okolicznych obywateli.

Przedstawienie amatorskie. Po zamknięciu wystawy odegrane będą przez grono amatorów dwie sztuczki: „Fli-sacy” i „Hanusia Krozańska”. Dochód z przedstawienia przeznaczony na cel tutejszych ochronek.

Kierownikiem i reżyserem jest p. Osmęda, nauczyciel w Krzepicach.

Z Warszawy.**Usunięcie niesfornych studentów-żydów.**

Senat akademicki politechniki warszawskiej rozważywszy w drodze dyscyplinarnej zachowanie się prezydium zebrania „Wzajemnej pomocy studentów żydów politechniki warszawskiej”, wydał z politechniki: przewodniczącego zebrania, Dawida Knastera, wiceprzewodniczącego Chajmena Zabłudowskiego, oraz asesorów: Daniela, Rosenblatta, Szmula Żuka, Jankla Silbera i Miszke Markowicza. Wygrzebanie zwłok noworodka przez kurę.

W ogródku w domu № 29 przy ul. Nowy-Swiat, kura wygrzebała zwłok noworodka płci męskiej.

Repertuar teatru „Apollo”.

Dziś, we środę 8 b. m. „Cnotliwa Zuzanna” arcywesoła i melodyjna operetka J. Gilberta.

Jutro, we czwartek 9 bm. „Księżniczka Czardasza” op. Kalmana.

W piątek 10 b. m. „Żydówka”—opera Halev’ego.

Kwestja robotnicza w Japonji.

Japonja do czasu wojny światowej nie miała właściwie kwestji robotniczej w pojęciu europejskiem. Ruch społeczny, skupiający w państwach europejskich zorganizowanego pracownika przemysłowego, nie istniał w Japonji w czasie pokoitowym niemal zupełnie, nie było bowiem w kraju tym wielkiego przemysłu, wywołującego w skupieniach ludzkich tworzonych przez siebie tarcia społeczne i walki klasowe.

Wojna wprowadziła zasadniczą zmianę na tem polu.

W państwie Mikada rozwija się począł z szybkością lawiny wielki przemysł. Powstały całe dzelnice fabryczne no miastach portowych, małe wioski zamieniły się w osady fabryczne, gdzie w zakładach przemysłowych wytwarza się obecnie to wszystko, co do wojny w przeważnej mierze importowano z Europy. Najsilniej rozwinięta się budowa okrętów i przemysł żelazny.

Narodziły poważne skupienia robotnicze, w których idee nowoczesnego życia nurtowała począł głęboko. Radykalna ta przemiana gospodarcza stworzyła też do niedro podstawy dla robotniczego ruchu japońskiego na wzór europejski podjętego.

Równie szybko jak rósł przemysł kraju, rósł począł kwestja robotnicza, spoczywająca do roku 1914 w kolebce.

Pisma amerykańskie przynoszą garść szczegółów, wykazujących, że masy robotnicze Japonji zafalowały silnie. Najlepiej widać to z liczby strajków. W roku 1915 naliczono w Japonji tylko 80 strajków, w roku 1916 było ich 100, a w r. 1917 już 1880. Głównie strajkowali robotnicy w dokach okrętowych i w przemyśle żelaznym—i co naciekawsze dla stosunków państwa Wschodzącego Słońca, wszystkie strajki prowadzili socjaliści.

Znaczący należy fakt, że rząd Mikada prowadzi zaciętą walkę ze socjalistami, stosując do nich drastyczne środki i wogóle starając się przeciwdziałać ruchowi robotniczemu jaknajenergiczniej, widząc w ruchu tym elementy rozkładowe dotychczasowej spoiwości narodowej państwa i społeczeństwa. Walka ta nie wpywa jednak bynajmniej na osłabienie ruchu robotniczego.

Rozwój nowoczesnego życia społecznego w Japonji ma swą ilustrację jeszcze i w innym przejawie. U-

Taka cen w gabinecie Lekarza**Dentysta Stefana Barylskiego**

ul. Panny Marji № 49.

Wszelka porada bezpłatnie

Wyjęcie zęba 2 m.

„ bez bólu 3 m.

Plomba cementowa lub

miedziana z leczeniem 5 m.

Plomba srebrna lub

porcelanowa z leczeniem 6 m.

Zęb sztuczny w kauczuku 10 m.

Korona 30 m.

dowodnia go wzrost elbrzymi pracy codziennej i periodycznej. Liczą obecnie 2,768 pism, a tylko 5 największych dziennych drukuje 600,000 egz. nakładu.

W prasie tej pisma robotnicze dużą odgrywają rolę.

Robotnik japoński modernizuje się i wchodzi na tory rozwojowe Europy. Wywrze to z pewnością poważny wpływ na życie Japonii.

RÓŻNE NOWINY.

Barwy litewskie.

W „Dzien. Wileńskim” czytamy, że Rada Litewska odbywa plenarne narady nad sprawami natury politycznej, tudzież organizacji wewnętrznej.

Rada zaakceptowała wniosek komisji specjalnej, ustalającej barwy

narodowe i chorągiew państwową litewską. Chorągiew państwowa ma być czerwona z pogonią białą po środku. Chorągiew narodowa natomiast ma się składać z barw poziomych: żółtej, zielonej i czerwonej, na pasie złotym (górnym), w rogu przy trzonie, lub też na pasie zielonym (środkowym), pośrodku, może być też biała pogoń w czerwonym polu.

Niezwykła kradzież.

Ze złodzieje kradną obecnie przedmioty martwe i inwentarz żywy, nie jest nic nadzwyczajnego. Przedmioty takie można bowiem sprzedać i uzyskać za nie pieniądze lub inne towary. Inna rzecz, gdy złodzieje ukradną komus żonę. A to się zdarzyło w Świdnicy. W pewnym piśmie świdnickim czytamy takie ogłoszenie: „Baczności! Wzywam złodziei, którzy mi w dniu 4 kwietnia żonę skradli,

aby mi ją zwrócili, gdyż inaczej będą musiał wezwać pomocy sądu. Juliusz Wiedemann”.

18-letni paskarz.

Przeszło rok trwało w Bytomiu śledztwo w sprawie pokątnego handlu żywnością Izidora Tichauera, który jako 18 letni pomocnik handlowy umiał skupić około siebie i swego handlu całą rzeszę starych kupców. Obroty jego handlu wynosiły krocie tysięcy. Wiele zarabiał i wiele wydawał pieniędzy. Wraz z T. oskarżonych jest 15 osób z różnych okolic Śląska.

Osoba inteligentna starsza poszukuje posady gospodyni lub do zarządu domu Oferty w Gońcu —441—

Zgubiono portfel zawierający kartę tożsamości oraz pieniądze. Zaskawego znalazcę uprasza się o zwrot do „Gońca” pieniądze może sobie zatrzymać. 447—

Dzięki zawarciu pokoju z Rosją

„RASPUTIN”

W TEATRZE PARYSKIM

Aktualny dramat w 5-ciu częściach zaczerpnięty z za kulisowych dziejów B. CARATU.

Największy obtundnik i intrygant za panowania CARATU, pop RASPUTIN, był szalbierzem w polityce, szerzył demoralizację, knuł obydne zbrodnie. Z pomocą ciemn. sił dusił wszelkie porywy wolności; miał na ustach słowa święte, a w sercu sumienie kata.

Udział przyjmują: ministrowie, frejliny dworu, arystokraci, duchowni i t. p.

Akcje rozgrywają się w Petersburgu.

Do obrazu zastosowana jest muzyka rosyjska, romanse cygańskie i tańce matorosyjskie.

Z POWODU OGROMNYCH KOSZTÓW CENY MIEJSC PODWYŻSZONE: Krzesło w łoży m. 3. Krzesło part. m. 2. Galeria m. 1.

Ze względu na długość obrazu, Dyrekcja uprasza o wcześniejsze przybycie do Teatru.

Passé-Partoute i bilety ulgowe nie ważne.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od środy 8-go do wtorku 14 maja

Ostatnia Sensacja!

Najnowszy i najlepszy obraz polski!

Ostatnia Sensacja!

Złote Bagno... „JASTRZĄB”

Dramat towarzyski w 5-ciu aktach, według głośnej sztuki

w wykonaniu artystów warszawskich

W rolach głównych:

Kaz. Junosza Sępowski. — Halina Brucówna. — Józef Węgrzyn. — Paweł Owertło i wielu innych.

Rzecz dzieje się w Warszawie.

Mad program:

„SEN PASKARZA” (Aktualny żart warszawski)

Fragmenty z Rocznicy 3 Maja w roku bieżącym w Częstochowie.

(Zdjęcia fotograficzne.)

Z powodu niezwykle kosztownej dzierżawy obrazu Ceny miejsc podwyższone.

Dla dzieci wejście wzbronione. — — — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Ofiary.

Stefania Siemieńska z Żytna składa na kuchnię chrześcijańskie mk. 50 i na śniadania dla dzieci chrzest. do rozporządzenia R. Op. m. Częst. mk. 50 kwity 199, 200

Od 1 lipca do wynajęcia 5 pokoi, przedpokój kuchnia i wszelkie wygody. 4 pokoje, przedpokój, kuchnia i wszelkie wygody. 4 pokoje przedpokój kuchnia i wszelkie wygody. Wład. ul. Szkolna Nr. 8 a 0136 -

Fabryka cukrów Władysława Webera Kościuszki 19. Poleca wykwitne marmelady. Truskawkową, Malinową, Wiśniową, Porzeczkową, Śliwkową, Mieszana, 427-

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie

ul. Panny Marji № 10.

Wymywanie zębów. Płomby

Laboratorium zębów sztucznych.

codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.

Ceny bardzo przystępne.

Potrzebna paniuszka do spaceru z 4 letnią dziewczynką od 9 rano do 1-iej ulica Dojazd 15 mies. 8. 445-

DOKTOR

Romuald Broniatowski

powrócił do Częstochowy

ul. Panny Marji № 8. 409-

Choroby chirurgiczne i kobiece.

Przyjmuje od 4-6 po poł.

5 ubikacji zdalnie na fabryczkę lub składy do wynajęcia ul. św. Kazimierza 6. —468

17 mergów łaki pod Częstochową do sprzedania Wiad. Biuro ogłoszeń Kościuszki 11.

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”